

מדריך להנגשת עסקים קטנים

זהו מדריך ב- 8 צעדים לבעלי חנות או עסק קטן, שיסייע לכם לבדוק האם העסק שלכם נגיש ולהבין מה נדרש כדי להנגיש אותו.

כעשרים אחוז מהאוכלוסייה הבוגרת בישראל הם אנשים עם מוגבלות, אולם מקומות רבים אינם נגישים לאנשים אלה. משמעות הדבר היא שמאות-אלפי אזרחים אינם יכולים לערוך קניות ולקבל שירות ככל הלקוחות. כדי לשנות את המצב החליטה החברה הישראלית לקחת אחריות ולדאוג שכל המקומות יהיו נגישים לאנשים עם מוגבלות, בין אם הם מקומות ציבוריים ובין עם הם עסקים פרטיים.

סדרה של חוקים ותקנות מחייבים מעתה את כל המקומות שנותנים שירות לציבור להנגיש את המקומות ואת השירות שהם נותנים לאנשים עם מוגבלות.

אם אתם בעלי חנות או עסק קטן ששטחו הוא עד 100 מ"ר או בית אוכל קטן ששטח הישיבה בו הוא עד 25 מ"ר, עליכם להנגיש את העסק שלכם, ומדריך זה יכול לסייע לכם. אנו מזמינים אתכם להצטרף למהפכת הנגישות ולהתאים את עסקיכם לכלל הציבור. עם הנגשת העסק, תזכו לכלול במעגל לקוחותיהם את כל אותם אלה שלא נכללו בו עד היום, לתרום לשילוב אנשים עם מוגבלות בחברה ולהימנע מתביעות משפטיות בעתיד.

לפניכם 8 צעדים פשוטים שיסייעו לכם לבדוק האם העסק שלכם נגיש ולהבין מה נדרש כדי להנגיש אותו:

• צעד 1 - האם אפשר להגיע לפתח העסק?

מה לבדוק?

האם לפני הכניסה לעסק יש רחבה פנויה בגודל 1.70×1.30 מ' לפחות או 1.50×1.50 מ'?

המטרה היא שאנשים עם כסאות גלגלים או הליכונים יוכלו להגיע לפתח החנות מבלי שמשוהו יחסום את דרכם. לכן, חשוב שלפני הכניסה לחנות לא יהיו ארגזים, עציצים, פחי אשפה, עמודים, סטנדים של מוצרים או כל דבר אחר שמונע גישה.

כמו כן, המשטח של הרצפה צריך להיות ללא בליטות או שקעים ועשוי מחומר קשיח כדי שאפשר יהיה לעבור בו עם כיסא גלגלים או הליכון. לכן, חצץ, חול, דשא רגיל או סינטטי, שטיח עם שערות עבות וכד' עלולים להוות בעיה. הגודל של רחבה המוזכר למעלה הוא הגודל המינימאלי הנדרש על פי החוק.

כיצד לשפר?

1. פנו את הרחבה מחפצים כגון פחי אשפה, מעמדים, ארגזים, עציצים ורהיטים.
2. אם יש מכשולים שאינם בשליטתכם, פנו לגורם האחראי ובקשו לפנותם.
3. דאגו שהרצפה תהיה מחומר קשיח (לא חול, חצץ, שטיח עבה וכד') ושאינן בה בליטות או שקעים.

• צעד 2 - האם אפשר לפתוח את הדלת בקלות?

מה לבדוק?

האם לקוחות שאינן להם הרבה כוח בידיים יכולים לפתוח את דלת הכניסה

לעסק?
הדרך הפשוטה לבדוק זאת היא לבקש מילדים בני 5 ומטה לפתוח את הדלת בכוחות עצמם.

כיצד לשפר?

1. ודאו שאין שום דבר המקשה על פתיחת הדלת (שטיח, מרצפת בולטת וכד').
2. אם קיים התקן שסוגר את הדלת, כווננו את מידת ההתנגדות לפתיחה, החליפו אותו בכזה שלא דורש כוח רב, או שחררו אותו לגמרי.

• [צעד 3 - האם אפשר להיכנס עם כיסא גלגלים?](#)

מה לבדוק?

אנשים הנעזרים בכיסא גלגלים אינם יכולים לדלג מעל מדרגות. אפילו סנטימטרים בודדים עלולים למנוע מהם מלהיכנס לחנות שלך.

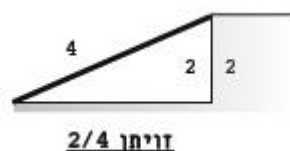
האם הכניסה לעסק היא בגובה המדרכה הצמודה אליו?
 מדוד את ההפרש בין הרצפה של החנות לבין המדרכה או המסדרון
 המובילים אל החנות.
 אם ההפרש בין המדרכה לכניסה לעסק גדול מסנטימטר אחד, התקינו
 רמפה (כבש).

איזה רמפה לבנות?

סוג הרמפה שיש לבנות בפתח החנות תלוי בגודל ההפרש בין המדרכה
 לרצפה בפתח החנות.

אם ההפרש הוא בין 1 ל-3 ס"מ:

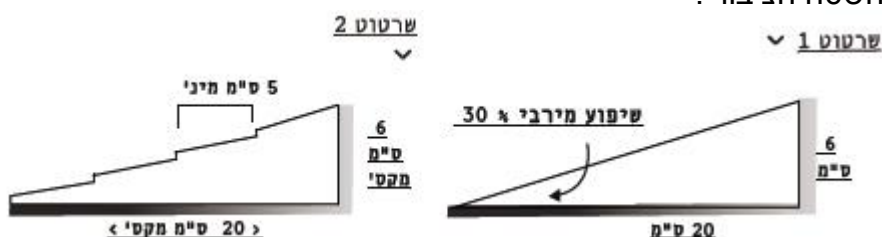
התקינו רמפה קשיחה וקבועה לרוחב כל הפתח. הרמפה יכולה להיות עשויה
 מתכת, בטון או עץ. על אורך השיפוע להיות כפול מגובה המדרגה.

לדוגמא: עבור מדרגה בגובה 2 ס"מ אורך השיפוע יהיה 4 ס"מ. עבור מדרגה
 בגובה 3 ס"מ אורך השיפוע יהיה 6 ס"מ.

אם ההפרש הוא בין 3 ל-6 ס"מ:

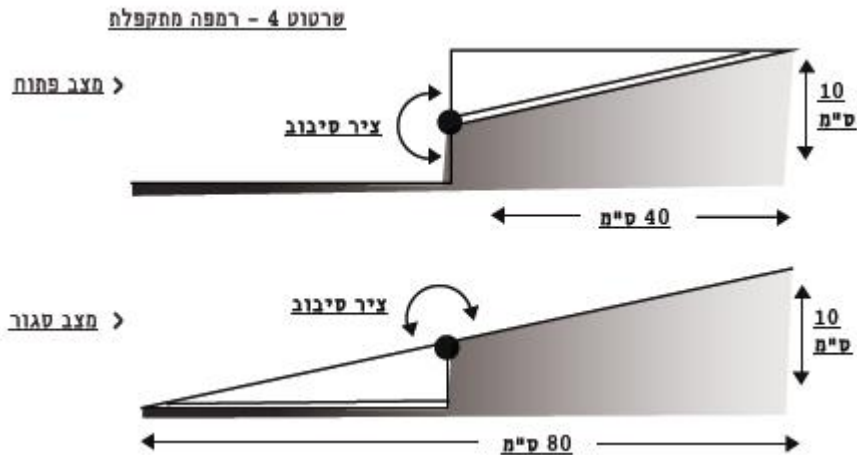
התקינו רמפה בשיפוע שלא עולה על 30% או רמפה עם שיפוע מדורג. על
 הרמפה להיות קשיחה וקבועה לרוחב כל הפתח. על הרמפה להיות עם
 משטח נוגד החלקה. אם היא פולשת יותר מ-10 ס"מ לתחום השטח הציבורי
 יש לדאוג שצבעה יהיה מנוגד לסביבה כדי שיבחינו בה (כהה אם הסביבה
 בהירה ולהפך). בכל מקרה, הרמפה לא תפלוש יותר מ-20 סנטימטר לתחום
 השטח הציבורי.

אם ההפרש הוא בין 6 ל-20 ס"מ:

בדקו האם הנכם זכאים לפטור. אם אינכם זכאים לפטור ניתן להתקין אחד
 מאלה.
 1. רמפה (כבש) בשיפוע שלא יעלה על 12%.
 2. רמפה מתקבלת מקובעת אל המבנה ושיפועה במצב פתוח אינו עולה על
 12%; רמפה זו תוספת מחצית מהשטח של רמפה רגילה ובכך יתרונה. בכל

מקרה עליכם לפנות לאגף ברשות המקומית המטפלת במדרכות כדי לקבל הנחיותיהם.

אם גובה ההפרש הוא מעל 20 ס"מ:

בדקו האם אתם זכאים לפטור. אם אינכם זכאים לפטור, פנו לאגף המטפל במדרכות ברשות המקומית כדי לקבל הנחיות פעולה לפי התקנות.

האם אתם זכאים לפטור?

ניתן לקבל פטור מהתקנת רמפה אם מתקיימים כל הסעיפים הבאים:

- גובה המדרגה אינו עולה על 15 ס"מ.
- העסק נמצא בחזית מסחרית לאורך רחוב.
- שטח העסק אינו עולה על 100 מ"ר.

אם אתם זכאים לפטור מהתקנת רמפה, אנשים בכסאות גלגלים לא יוכלו להיכנס לחנות ולכן הנכם פטורים גם מההנגשות המפורטות בצעדים 4-6, למעט רחוב מעברים בגודל 90 ס"מ. אבל, עליכם להתאים את המדרגות אל ובתוך העסק לאנשים עם מוגבלויות אחרות:

4. סמנו את המדרגות ע"י צבע או הדבקה של פס ברחב כ-4 ס"מ לכל רחב המדרגה/ות. צבע הפס צריך להיות בולט על רקע צבע המדרגה.
5. אם יש יותר מ-2 מדרגות התקינו מאחזים בגובה 85-95 ס"מ משני צדי המדרגות.

• [שלב 4 - האם פתח העסק מספיק רחב?](#)

מה לבדוק?

האם רחב הפתח למעבר (כאשר הדלת פתוחה) הוא לפחות 75 ס"מ?

כיצד לשפר?

0. הזיזו המעצור של הדלת או חפצים שמפריעים לדלת להיפתח עד הסוף.
1. אם צריך להרחיב, נסו ע"י החלפת משקוף עבה למשקוף דק או ע"י התקנת משקוף רחב מצידו החיצוני של הפתח.
2. דאו שהמעבר בין הדלת הפתוחה לחפצים שמולה הוא 90 ס"מ לפחות.

• [שלב 5 - האם אפשר להגיע מהפתח לעמדת השירות?](#)

מה לבדוק?

0. האם רוחב המעבר בין פתח עסק ועד עמדת השירות הוא 90 ס"מ לפחות?
1. והאם לאורך המעבר יש לפחות שטח אחד בגודל גודל X1.301.70 מ' או X1.51.5 מ', המאפשר לאנשים בכיסאות גלגלים להסתובב?

כיצד לשפר?

2. הרחיבו מעברים ישרים (ללא פניות) לרוחב 90 ס"מ לפחות. הסירו מהדרך כל מה שעלול להפריע לתנועה: מעמדים, ארגזים, ריהוט וכדומה.
3. ליד דלפק השירות ובפניות (בזווית הגדולה מ-30 מעלות) בדרך אליו, הכשירו שטח בגודל גודל 1.30x1.70 מ' או 1.51x1.5 מ', המאפשר לאנשים בכיסאות גלגלים להסתובב.
4. אם אין ברירה, שנו את מיקום הדלפק כך שיהיה אפשר להגיע אליו בנוחות גם עם קביים, הליכון או כיסא גלגלים.

• [שלב 6 - האם דלפק השירות נגיש?](#)

מה לבדוק?

0. האם דלפק השירות (או לפחות קטע ממנו באורך 90 ס"מ) נמוך מ-1.10 מ'?
1. והאם הקטע הנמוך של הדלפק פנוי מסחורה או ציוד כלשהו?

כיצד לשפר?

2. פנו את הדלפק מסחורה.
3. אם הדלפק גבוה מדי, הנמיכו לפחות קטע ברוחב 90 ס"מ עד לגובה 1.05 מ'?
4. פנו חפצים המסתירים את הפנים של נותן השירות, כך שלקויי שמיעה יוכלו לקרוא את שפתיו.

• [שלב 7 - עוד כמה דברים קטנים...](#)

0. הדביקו מדבקות גדולות בשני צבעים שונים (אחד בהיר ואחד כהה) על דלתות וקירות זכוכית, כדי שאנשים לא ייתקלו בהם.
1. דאגו שהשלטים בעסק יהיו מנוסחים באופן פשוט וברור, כתובים באותיות ברורות ושצבע האותיות יהיה בולט על הרקע של השלט. התקינו את השילוט בגובה העיניים.
2. באזור השירות (הדלפק, קופה) דאגו לתאורה מספיקה ולא מסנוורת

- שתאיר את נותני השירות כך שלקוחות עם מוגבלות שמיעה יוכלו לקרוא את שפתייהם.
3. דאגו לתאורה טובה בכל מרחב העסק כדי שלקוחות עם לקות ראייה לא ייתקלו בחפצים.
4. אם קיימים תאי מדידה, דאגו שלפחות אחד מהם יהיה נגיש: גודל X1.301.70 מ' או X1.51.5 מ', רוחב הפתח 75 ס"מ לפחות, ובתוכו כיסא עם ידיות בגובה 45-48 ס"מ.
- [שלב 8 – האם השירות שאתם נותנים נגיש?](#)

חשוב שתתיחסו לכל לקוחותינו וביניהם גם ללקוחות עם מוגבלות ברגישות, סובלנות וכבוד:

- היו קשובים לבקשת סיוע של אדם עם מוגבלות. אם תרצו, הציעו סיוע בעצמכם (בהורדת מצרכים ממדפים, אריזה וסחיבה של מוצרים, מילוי טפסים וכדומה). אם אדם עם מוגבלות מסרב להצעת הסיוע, יש לכבד זאת.
- פנו אל אדם עם מוגבלות בגובה העיניים.
- לפני שאתם נוגעים באדם עם מוגבלות או באביזרי העזר שלו, בקשו את רשותו.
- על פי שיקול דעתכם - מומלץ לאפשר קדימות בתור ולהפגין גמישות.

למדו עוד על איך נותנים שירות נגיש.

אנו מאחלים לכם הצלחה ופרנסה טובה!

[פייסבוקטוויטר](#)